Contributed by SAP-Web, Maina van der Zwan
dinsdag, 05 maart 2013 - Last Updated dinsdag, 05 maart 2013

Op een moment dat regering en patronaat bij ons maar al te graag verwijzen naar de “loonkloof” met de buurlanden om ook hier een drastisch besparingsbeleid op kap van de werkenden en uitkeringsgerechtigden door te drukken, loont het de moeite over de grenzen te kijken. En wat blijkt: ook in Duitsland, Nederland, Frankrijk rommelt het stevig in de vakbeweging, en willen heel wat mensen een strijdbaardere opstelling. In Nederland is er al geruime tijd een diepe crisis én een breed debat over de te volgen koers in het FNV, de grootste vakbond. Verder mee polderen, en steeds dieper wegzakken in het moeras, of met een democratisch functionerende vakbeweging voor een strijdbaardere opstelling gaan? (1) (SAP-Web)

FNV: Geen slap akkoord - leden laatste woord!

Door Maina van der Zwan

Op maandag 4 maart bepaalt de federatieraad (het nationale bestuur) van de FNV de inzet voor de onderhandelingen over het sociaal akkoord. De kernvraag voor die onderhandelingen zal zijn of de FNV zich in ruil voor een aantal concessies gaat verbinden aan het regeringsbeleid.

Formeel gaan de onderhandelingen over een aantal heikele dossiers, waaronder de WW, de nullijn voor ambtenaren, het ontslagrecht en flexcontracten. De top van de FNV hoopt de scherpe kantjes van de verslechteringen af te halen en weer een machtsfactor in de polder te worden. De bazenvereniging VNO-NCW is vooral waakzaam om geen terrein prijs te geven.

Voor het kabinet, en vooral de PvdA, staat er meer op het spel. Zoals de NRC schrijft: ‘Een akkoord in de polder betekent: geen Haags Malieveld vol woedende leden van de FNV (traditionele bondgenoot van de PvdA) en de SP (een electorale concurrent van de PvdA).’ Geen akkoord betekent een clash tussen de PvdA en de FNV. De inzet van de regering wordt dus om de FNV aan boord te krijgen van haar sociaal-economische agenda.

Kaderleden in FNV Bouw, Bondgenoten en Abvakabo zagen dit gevaar van mijlenver aankomen. Zij hebben hun interim-voorzitter Heerts daarom een stevig eisenpakket meegegeven. Afgelopen vrijdag bevestigde het voorlopig ledenparlement dat de inkorting van de WW-duur en de ontmanteling van de ontslagbescherming beide van tafel moeten. De hardere opstelling is een reactie op de blinde bezuinigingswoede van het huidige en voorgaande kabinetten.

Achtergrond

Sinds het kabinet-Balkenende IV is er voor 50 miljard euro bezuinigd. Afgelopen vrijdag kondigde VVD en PvdA aan dat daar volgend jaar nog eens 4,5 miljard bijkomen, onder andere door een nullijn in de zorg. De gevolgen zijn nu al vernietigend.

Elke maand verliezen 19.000 mensen hun baan. Naar verwachting zullen in de komende jaren 800 verzorgingstehuizen sluiten. Door de afschaffing van de studiefinanciering zullen per jaar 10.700 minder jongeren studeren. Ondertussen blijven de topvermogens ongemoeid, helpt de Nederlandse staat multinationals met belasting ontwijken en zijn er wel miljarden steun voor het redden van banken.

In veel andere landen stuit deze heilloze koers meer en meer op verzet. Maar in Nederland wordt er verwacht dat de vakbeweging constructief meewerkt en mensen zich gewillig naar de slachtbank laten leiden.

Radicaal?

De gevestigde media hebben de afgelopen maand geen mogelijkheid onbenut gelaten om de ‘activistische koers’ binnen de FNV aan te vallen. Deze zou onverantwoord zijn en ‘een bom onder de polder leggen’. Maar wat is die ‘activistische koers’ precies?

Kort gezegd dat de vakbeweging niet langer zomaar akkoord moet gaan met verslechteringen. Het pensioendebacle van 2011 ligt nog vers in het geheugen. Toen tekende FNV-voorzitter Jongerius voor de verhoging van de AOW-leeftijd, tegen de wens van haar achterban in. Zonder strijd gaf de FNV-top zich gewonnen. Dit mag niet nog een keer gebeuren en leden hebben de conclusie getrokken dat ze meer grip moeten krijgen op hun onderhandelaars en geen slecht akkoord moeten accepteren.

Deze onderhandelingen gaan dus ook om de toekomst van de vakbeweging. Wordt de polderlijn van Jongerius doorgezet of komt er een offensievere opstelling?

Actie

Het kabinet zit met de zoveelste ronde miljardenbezuinigingen op een ramkoers met werkend Nederland. Dit is een kans voor de FNV om te stoppen met achteruit lopen en weer richting te geven aan sociale strijd: ook aan de strijd van ouderen voor behoud van hun pensioenvoorziening en die van jongeren voor vast werk en ontplooiingskansen. De vakbeweging kan weer verenigen op basis van gemeenschappelijk belang in plaats van haar achterban te laten verdelen in een generatieconflict.

In de zorg is al een generale repetitie gaande. Daar gingen vorige zomer kleine bonden akkoord met een slappe cao. De Abvakabo had toen in naam van de ‘sociale vrede’ kunnen tekenen. In plaats daarvan raadpleegde ze de zorgwerkers. Die wezen het akkoord af en kozen om de strijd aan te gaan. Dat is een moeilijke weg, maar de enige die tot verbetering kan leiden.

De zorgcampagne is een voorbeeld voor de gehele FNV. De eisen voor de onderhandelingen moeten hard zijn en als de bazen en het kabinet er niet voor zwichten, dan wordt het tijd dat de FNV haar spierballen laat zien. Nederland is een rijk land en werkenden hebben lang genoeg ingeleverd. Laat banken, multinationals en miljonairs de rekening van de crisis betalen. Daarom moet de vakbeweging haar rug recht houden, geen slap akkoord met Rutte II sluiten, maar leiding geven aan een tegenoffensief.

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu

Foto: © Mike Crosland : Zorgwerkers en sympathisanten bij het bezette Sarphatihuis, 2 februari 2013

Noot:

1) Uitgebreide achtergrondinformatie over de debatten in het FNV vind je ondermeer hier:

Dossier vakbeweging van Grenzeloos.

Dossier nieuwe vakbeweging van Solidariteit, webzine voor een strijdbare vakbeweging.